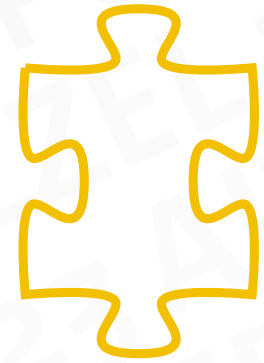
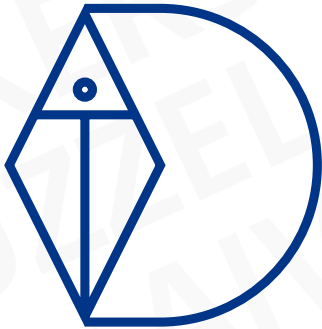
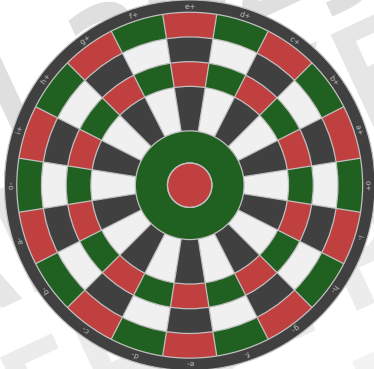

AIVD

KERSTPUZZEL

2023

2 **23**

aivd.nl/kerstpuzzel

Net als voorgaande jaren bestaat de kerstpuzzel uit meerdere opgaven die los van elkaar gemaakt kunnen worden. Ook is er een thema te ontdekken, waarvoor op verschillende plaatsen in de puzzel hints zijn verborgen.

Vul je gevonden antwoorden in met bijvoorbeeld Acrobat Reader. Die antwoorden worden (deels) geautomatiseerd nagekeken. Geef vooral in de commentaarvelden bij de vragen aan hoe je de opgave hebt opgelost of welke deelresultaten je hebt bereikt. De PDF met je ingevulde oplossingen kun je tot en met 16 januari 2024 23.59 uur inzenden naar:

aivdkerstpuzzel2023@minbzk.nl.

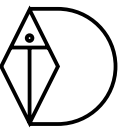
Voor vragen en inzendingen zijn wij bereikbaar op aivdkerstpuzzel2023@minbzk.nl. Eventuele errata verschijnen op aivd.nl/kerstpuzzel. We raden puzzelaars aan om daar af en toe te kijken.

We moedigen puzzelaars aan om samen te puzzelen, maar vragen teams die willen meedingen naar de winst hun groep niet groter te maken dan vier personen. Bovendien vragen we iedereen om **geen** antwoorden of overduidelijke hints online te delen of te publiceren. Om dit voor de moeilijkste vragen tegen te gaan, kennen we aan de vier deelvragen die het minst vaak zijn opgelost ieder twee extra punten toe en aan de vier daaropvolgende deelvragen ieder een extra punt.

Ook dit jaar is er de AIVD Juniorkerstpuzzel, gericht op 10- tot en met 15-jarigen. Heb je neefjes, nichtjes, (klein)kinderen of leerlingen die je enthousiast wilt maken voor de puzzel: zeg het voort! Ben je 16+? Dan kun je (buiten mededinging) de juniorversie proberen op te lossen als 'opstapje' naar deze puzzel.

Van onderstaande velden is alleen het e-mailadres noodzakelijk. Daar sturen we de uitslag naartoe. Controleer alsjeblieft goed of je de ingevulde versie naar ons mailt!

Naam	<input type="text"/>
Pseudoniem	<input type="text"/>
E-mail	<input type="text"/>
Commentaar	<input type="text"/>

Opgave 1

(1) a. Wie is de gozer in het volgende verhaal?

GRINT, VERSA, KARIG, MALIE, ZIJNS, FRANK, KREET, PROEF, GOZER, JADEN, VROED

Antwoord

(2) b. Maak koppels. Welke voornaam ontbreekt?

ARIE, HANS, BEN, GUUS, HILDA, SJONNIE, SJORS

BEEK, BOSJE, GEBROKEN, GROENEN, KOOI, POLITIESTAAT, SCHILDER, VAN EETBUIEN

Antwoord

Commentaar

Opgave 2

(2) a. Wie?

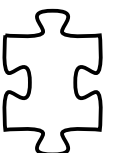
Antwoorden

(2) b. Wat?

Antwoorden

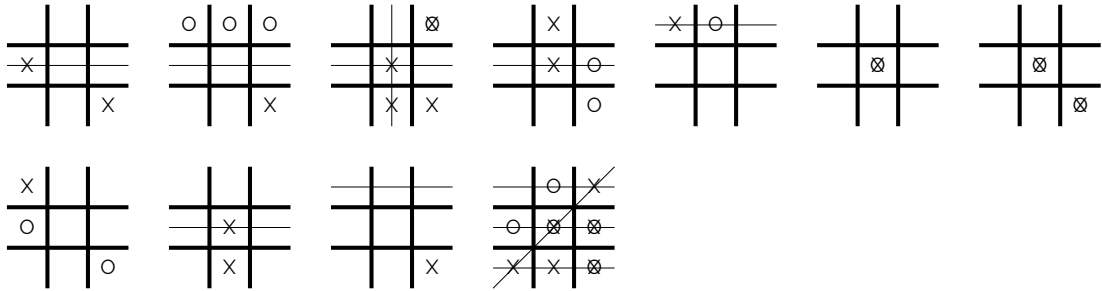
Commentaar

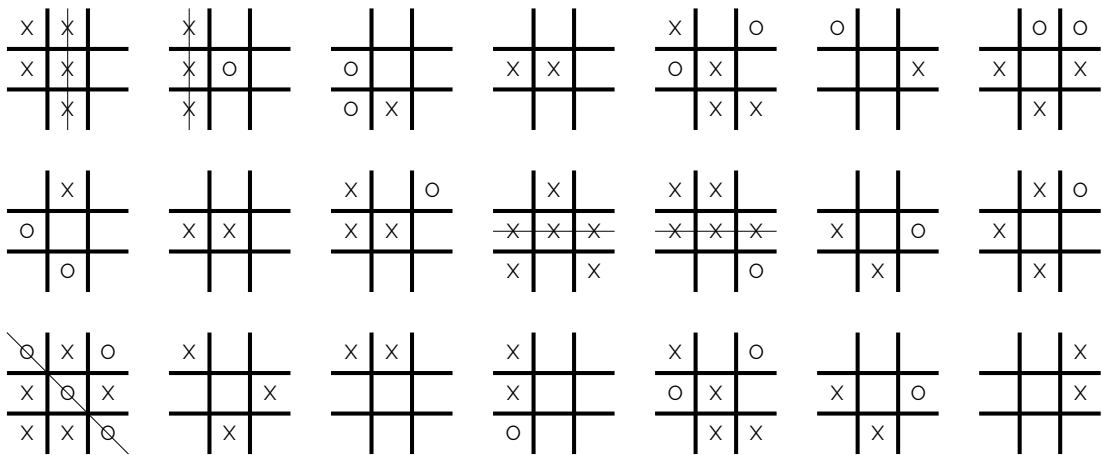
Opgave 3

- (1) a. Twee puzzelmakers spelen boter, kaas en eieren. Een derde puzzelmaker komt kijken en vraagt waarom ze hun potjes steeds niet afmaken. Daarop pakken ze een nieuw vel papier en spelen onverstoord verder. Ze lijken steeds meer plezier te krijgen in hun vreemde spel. Eerder leken ze nog volgens de regels te spelen, maar daar is nu geen sprake meer van. Na een tijdje kan de derde puzzelmaker zelf het antwoord op zijn eigen vraag geven. Hoe luidt dit antwoord?

Antwoord

- (2) b. De derde puzzelmaker denkt even na en tekent vervolgens een nieuwe serie spelletjes. Hij ziet de gefronste wenkbrauwen van de andere twee puzzelmakers. Hij zegt: 'Zelfde idee, maar dan vercijferd.' en loopt tevreden weg. Wat probeert hij ze te vertellen?

Antwoord

Commentaar

Opgave 4

(1) a. Wie?

PINEAPPLE FOUNTAIN, USS LEXINGTON
CAMP NOU, COLLIPULLI
ONE WORLD TRADE CENTER, MUSEUM OF HISTORY & INDUSTRY
NEELTJE JANS, BLETCHLEY PARK

Antwoord

(1) b. Wie?

SLOT BÜDINGEN, DE POORT VAN NIEUWEGEIN, WALIBI RHÔNE-ALPES

Antwoord

Commentaar

Opgave 5

(2) Hoeveel vingers steek ik op?

Antwoord

Commentaar

Opgave 6

(2) Wat zoeken we? Let op: de teller staat op 113, dus het totaal is 122.

Antwoord

Commentaar

Opgave 7

Voor elk van de volgende eindige reeksen, wat is het laatste getal in de reeks?

- (1) a. 2, 3, 310, 32, 41, 410, 43, 431, 5, 5210, 53, 530, 532, ...
- (1) b. 1, 32, 4, 4320, 52, 5320, 5321, 5410, 61, 621, 6210, 63, 631, ...

Laatste getal

a.

b.

Commentaar

Opgave 8

(2) Beantwoord de volgende vraag.

QDJEDYLQDBUUKMUDXEUAMRJFEKUVCBICPTYLKDFHNTINEΦTDGVPCBLFXGCGZCMEHA
vqoxzoltkewgloedngymαψznpcyflmdmqvd?

Antwoord

Commentaar

Opgave 9

- (2) Waar vind je een **militaire eenheid** (1), een **kruisverhoor** (2), de **bewoonde wereld** (3), een **snaarinstrument** (4) en het **beertje** (5)?

Antwoord

1.

2.

3.

4.

5.

Commentaar

Opgave 10

- (1) a. Bij elke multiplechoicemogelijkheid is steeds een goed antwoord, een fout antwoord, of zowel een goed als fout antwoord mogelijk. Geef de goede en de foute antwoorden.

1.	a) BRIJ	b) HUTSPOT	c) POTPOURRI	d) RAGOUT
2.	a) BEHALVE	b) MAAR	c) MITS	d) TENZIJ
3.	a) BABY	b) EI	c) JONG	d) LARVE
4.	a) AARDE	b) MAAN	c) MARS	d) ZON
5.	a) HIJ	b) JIJ	c) WIJ	d) ZIJ
6.	a) CAVIA	b) HAAS	c) KONIJN	d) LAMPREI
7.	a) DEKEN	b) PLAID	c) QUILT	d) SPREI
8.	a) CARMEL	b) HONING	c) NECTAR	d) STROOP
9.	a) HACHEE	b) PASTEI	c) PATÉ	d) RILLETTE
10.	a) DEWI	b) HIND	c) JAMAI	d) JIM

Goed

Fout

- (1) b. Volgens het alfabet ABCDEFGHIKLMNOPRSTUZ, wat staat hierboven geschreven?

Antwoord

Commentaar

Opgave 11

- (4) Identificeer:
- i TARAS BULBA
 - ii VERWARDE ROLSTOELRACER
 - iii ECHO DELAWARE
 - iv SHHHH
 - v NIET BURGER UIT
 - vi +L
 - vii 1/0
 - viii FEESTEN ALSOF HET JE LAATSTE DAG IS
 - ix SAT NACHTEN JIN
 - x GELUKKIG 2024
 - xi 1 JANUARI
 - xii MOARN
 - xiii CAU HASSE VAM
 - xiv GEEN NEDERLANDSE JONGEN
 - xv GEEF_{0/1}
 - xvi DAVID ELECTRON GEEFT NIET OM VOLGORDE
 - xvii AFRICA

Antwoorden

i.	<input type="text"/>	ii.	<input type="text"/>	iii.	<input type="text"/>
iv.	<input type="text"/>	v.	<input type="text"/>	vi.	<input type="text"/>
vii.	<input type="text"/>	viii.	<input type="text"/>	ix.	<input type="text"/>
x.	<input type="text"/>	xi.	<input type="text"/>	xii.	<input type="text"/>
xiii.	<input type="text"/>	xiv.	<input type="text"/>	xv.	<input type="text"/>
xvi.	<input type="text"/>	xvii.	<input type="text"/>		

Commentaar

Opgave 12

- (1) Wat komt op de plaats van het vraagteken?

?	HOORN	DAARBUITEN	HOEK	EMMEN
BEYONCÉ	PRINCE	R.E.M.	NICK & SIMON	TOOL
KRAFTWERK	NEIL YOUNG	JETHRO TULL	IMCA MARINA	HALL & OATES

Antwoord

Commentaar

Opgave 13

- (1) a. Wat gaat vooraf aan de volgende termen?

F, OORZWAM, RIET, SAISON.

Antwoord

- (2) b. Wat gaat vooraf aan, gaat vooraf aan de volgende termen?

AIR, BIRD, FIFTEEN, FOXTROT, FREAK, GAME, GRAM, GROEP,
LACE, NEUDE, POST, PUT, SCOOP, SOMROEPER, VRAAG, WAGON.

Antwoord

- (3) c. Wie gaat vooraf aan, gaat vooraf aan, gaat vooraf aan de volgende termen? En met welke methode?

1010, AARDE, ASTER, BEDIENING, BEKERCULTUUR, BESTUURBAAR, BIE,
BLAUW, BONE, BORST, BOSE, CAR, DORP, DRANKJE, EERSTE GEBRUIK, EGAAL,
ENGELSMAN, ERK, ETSIE, ILITER, IR, KEL, KI, KIMMANN, MEERDERHEID, MEL, MILLE,
MOEILIJK, MOSE, NATIE, NIJNTJE, NOODRAMP, NOOT, O2, OCHTEND, OLOOG, PET, PNEUS,
PRINCIPE, PU, RAAL, RAY, REL, RIJ, ROOF, ROOZEN, SPAAL, SPIN, STUIVER, TAPE,
TAND, TERGEND, TIEL, TOF, TWISTEN, UIL, VAART, VERDELING, VERWOORD, VOERING,
VOLLEDIG, VORM, WACHT, WINST.

Antwoord

Commentaar

Opgave 14

Met welke kleur zijn deze teksten vercijferd?

- (1) a.

CLSQ GEVL SRL SMLL P OMELFA !

Kleur

- (1) b.

BVIIX CRPPCY NCHQD !

Kleur

- (1) c. En wat komt op de plek van het vraagteken?

AM, ?, ES, FR, ML, MMK, PV, QS, S, S, WG, WM, WM

Antwoord

Commentaar

Opgave 15

(2) Een kijkje terug in de tijd... Wat zien we hier?

AFVALLIG DIAGNOSEN **DIT EI** GAARNE GEEL HAARTSEN HOBBIT KWIS
LAVENDEL PARTY PRACT RUT SISSERS SKI TURF UURTJES VINVIS

Antwoorden

Commentaar

--

Opgave 16

Welk woord past op de plaats van het vraagteken?

(1) a. GROEN, NIEUW, BORN, MAD, BAF, SUM, HON, VIC, ?, ...

Antwoord

--

(1) b. (LICHT, EI), VUUR, ?, BORN, (NOORD, ZUID)

Antwoord

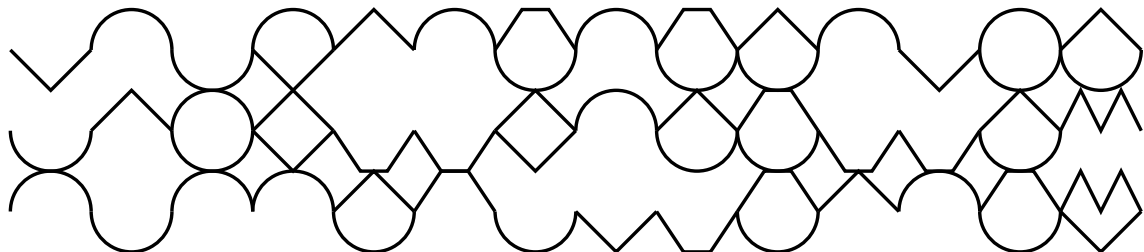
--

Commentaar

--

Opgave 17

(2) Naar wie zijn wij op zoek?

Antwoord

--

Commentaar

--

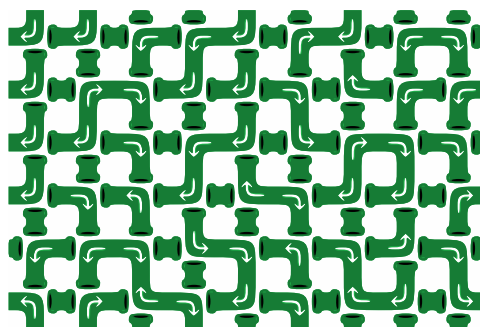

Opgave 18

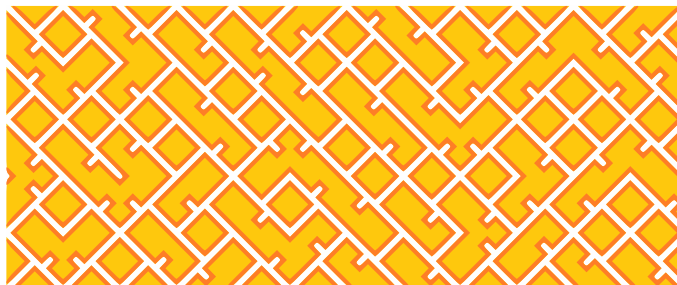
Voor de liefhebbers van vlakvullingen.

- (1) a. We beginnen met a.
Wat staat hier?

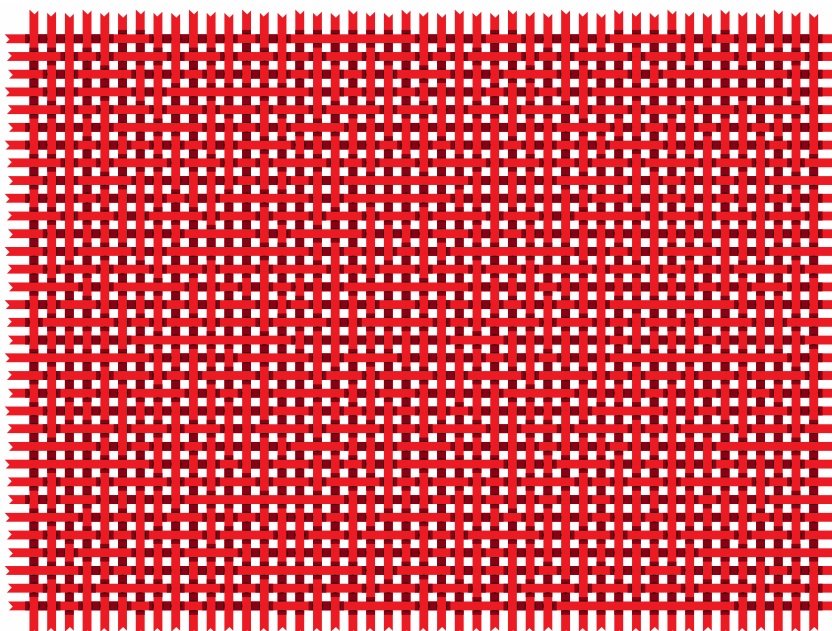
Antwoord

- (1) b. En wat staat hier?

Antwoord

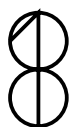
- (2) c. Wie?

Antwoord

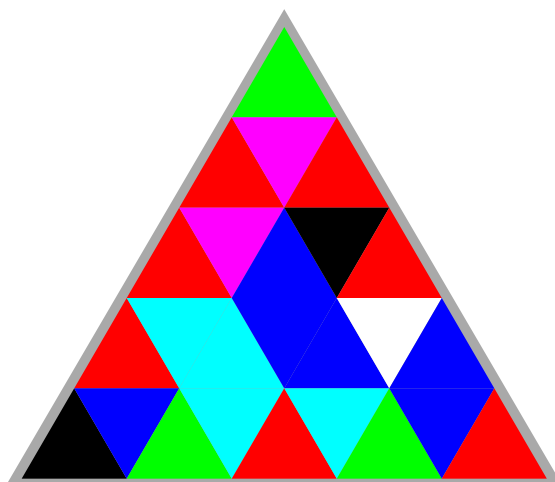
Commentaar

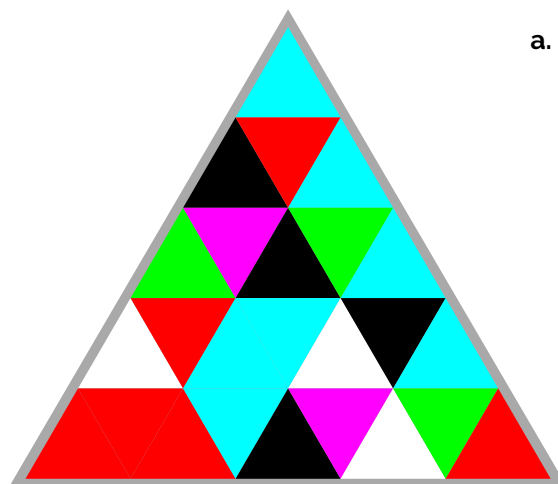

Opgave 19

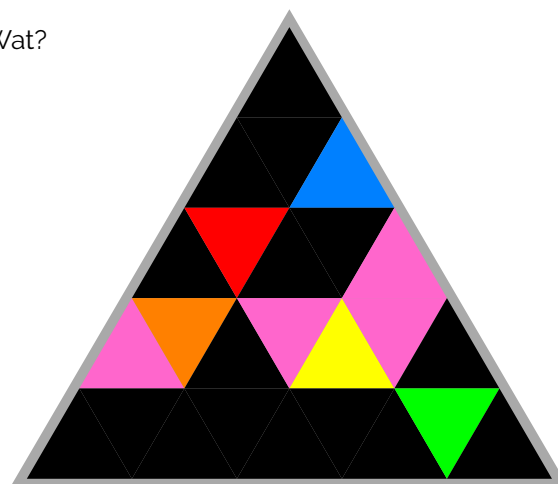
(1+1+1)

a. Wat?

b. Wie?

c. Wie?

a. Wat

b. Wie

c. Wie

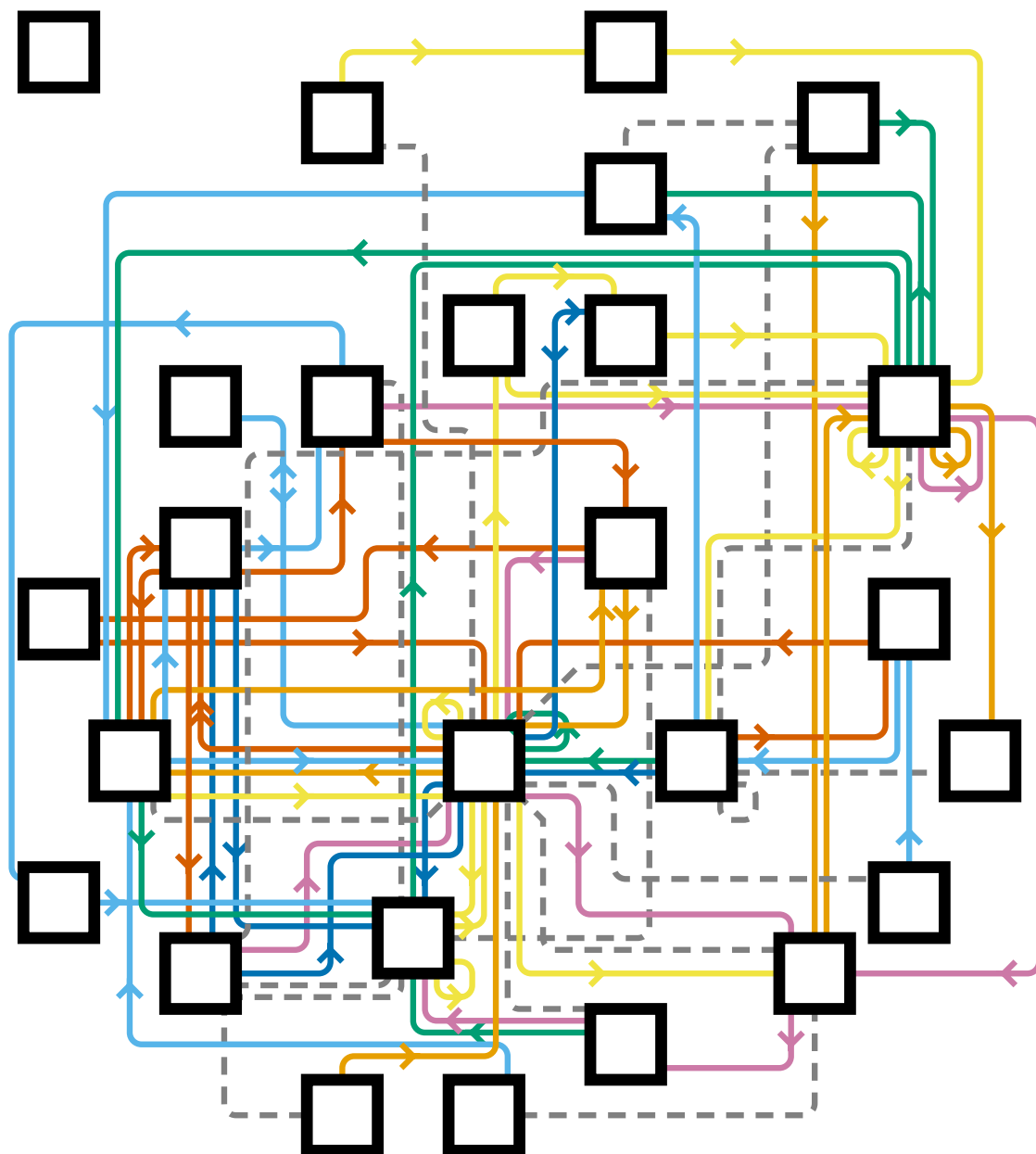
Commentaar

Opgave 20

- (3) Bij elk van de 26 vierkanten hoort een unieke letter van het alfabet. Letters zijn verbonden door gekleurde lijnen met pijlen. Per woord is steeds één kleur gebruikt. Maar sommige kleuren zijn voor meerdere woorden gebruikt. De grijze stippellijnen verbinden de woorden zodat ze een tekst vormen.

Tekst

Antwoord

Commentaar

Opgave 21

Voor elk plaatje: wat past er op de plaats van de vraagtekens?

(1) a.

	?	?	?	?	?	?
?	24	9	23	911	28	9
?	411	11	111	1111	12	0
?	4	3	3	311	18	10
?	5	15	35	511	58	15
?	46	6	36	611	68	16
?	14	2	13	12	8	10

Antwoord

(1) b.

	?	?	?	?	?
?	19		36		
?	36	68		38	
?		75	88		73
?			18	33	85
?		10	86	50	
?		34	99	38	117

Antwoord

(1) c.

	?	?	?	?	?	?
?		T	I			N
?	O	D	C	A	A	C
?	O	V	C	C	C	C
?	W	H	C	C	C	C
?		F	J	D	D	D

Antwoord

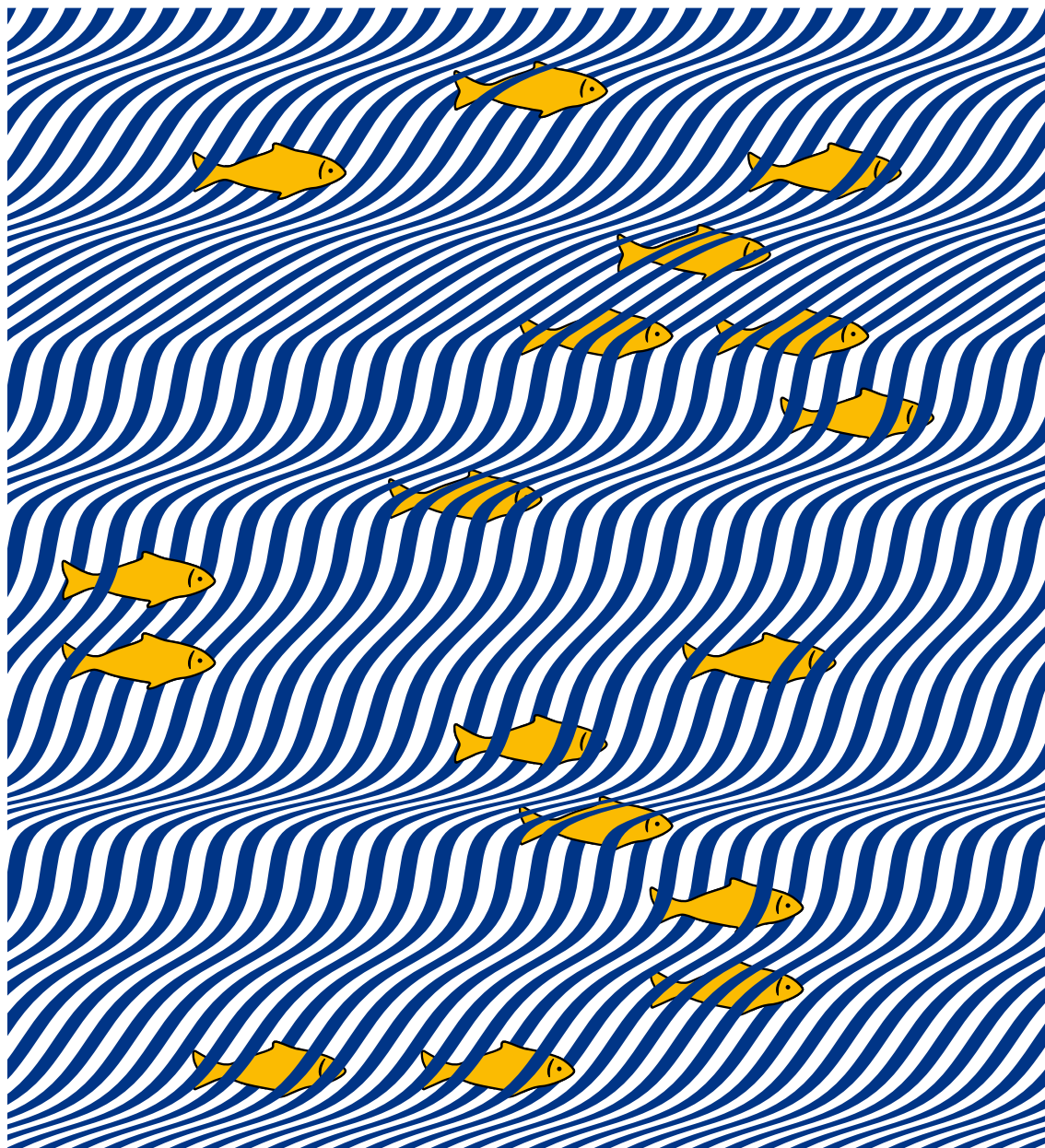
Commentaar

Opgave 22

(2) Welke twee mensen durfden tegen de stroom in te gaan?

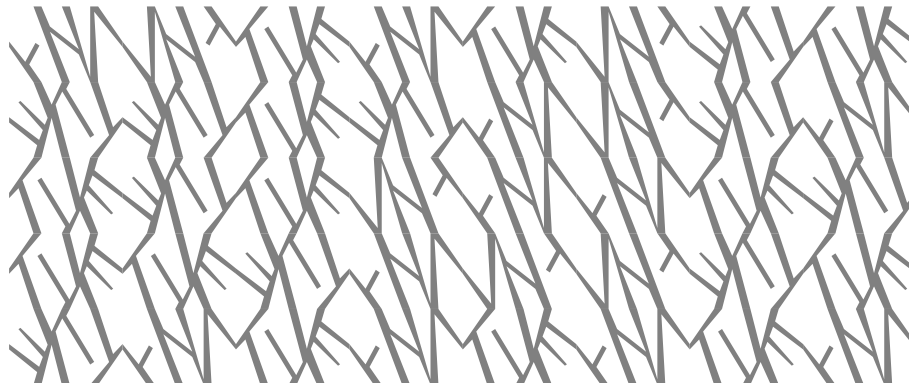
Antwoorden

Commentaar

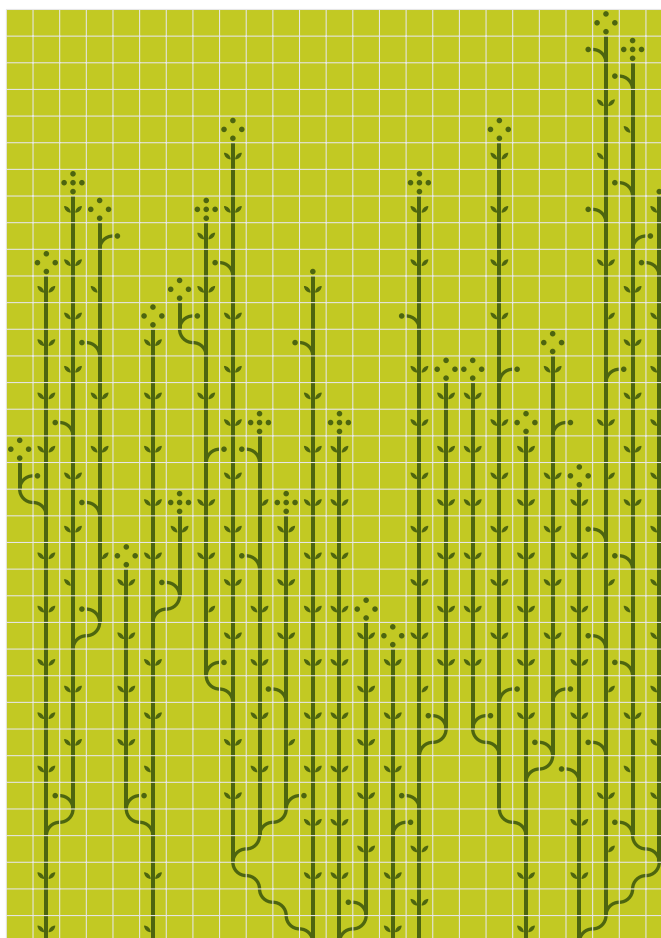
Opgave 23

- (1) a. De puzzelmakers maken weleens een treinrit van of naar het prachtige Zoetermeer. Eerst komen we langs Lansingerland-Zoetermeer. Een puzzelmaker raakt geïntrigeerd door de panelen op het station en ziet ineens een code verschijnen. Wat staat hier?

Antwoord

- (2) b. Dan komen we in Zoetermeer Oost, waar we een huisje tegenkomen met de volgende muurbetegeling. Beantwoord de vraag die hierin verborgen zit.

Antwoord

- (3) c. En zo belanden we bij ons eindpunt Zoetermeer. Of moeten we zeggen Zoetmeer. Het midstuk van de Nelsonlabrug ontbreekt nalijk. Geïnspeerd hierop hebben de puzzakers een kruisraadsel gemaakt. De regels zijn als volgt:
- Alle omschingen missen pries één deel in het midden.
 - De antden die je in moet vullen missen ook pries één deel in het midden, begin- en eindletter zijn altijd aanzig. De lengte van het tole antwoord staat in de omving, mits het daar niet is afkapt.

Hortaal: 1 Plaat Italië (6). 4 Net gesloten (4). 6 Schameel (4). 8 Wais (7). 11 Nijlgel (4). 12 Heupzeuw (12). 14 Plaats in Geldland (3). 16 Griekse etter (3). 18 Wg (6). 19 Rud (3). 21 Onwr (11). 24 Hding (3). 25 Plaats in Gingen (10). 28 Motor (14). 30 Ui van woede (11). 31 Voedig (8). 32 Zangem (3). 33 Teens (3). 35 Een twee (4). 36 Gymnastische weging (7). 37 Bijboek (8). 39 Bom (7). 41 Euro land (10). 42 Suk (5). 43 Land In rika (4). 44 Land in Aika (5). 46 Iemand die kan horen en praten (10). 50 Princie van Indonesië (5). 52 Ermit (5). 54 Dul (10). 56 Kunstof (7). 59 Computerwerk (3). 61 Moebblad (4). 62 Tam (6). 64 Meisnaam (5). 67 Varen (5). 70 Land in Afra (en) (6). 72 Sprooord (3,3,6,5,5,3,4). 75 Helijksaangifte (10). 78 Spaat (5). 79 Heeft gekend (lat.) (10). 80 Pries (5). 82 Luis-terparaat (11). 85 (Almene)OW (12). 88 Gelen deeltje (3). 89 Pindroom (11). 93 Moccoessoire (3). 94 Muziekstrument (9). 96 Tiel (6). 97 Week (6). 98 Een pats geven (8). 100 Pastsoort (8). 101 Halm (1). 102 Tussenwesel (12). 104 Doorwekt (8). 106 Sartstuk (4). 107 Belong (4). 109 Brili-aanse dans (7). 110 Miekstuk (5). 112 Vabond (9). 113 Tijdsduiding (4). 114 Leding (5).

Vercaal: 2 Bijpriester (3). 3 Meustuk (9). 4 EgyptiGod (6). 5 Suikerstof (6). 6 Man (4). 7 Wegruiker (12). 9 Terugrekken (en) (6). 10 Kleinetaar (7). 13 Vat (4). 15 Pats (4). 17 Meis-naam (6). 19 Vervoeging vakleden (6). 20 Zuer (3). 22 Plaats in Holland (10). 23 Plaats in ijssel (13). 26 Daarom (lt.) (4). 27 Eea (10). 29 Langig (9). 30 Zestandig (10). 31 Het (5). 32 Ier (6). 34 Fis (4). 37 Stuk van Shakespre (6). 38 Plaats in Friend (7). 40 Vrede munt (6). 42 Ruig (4). 45 Op tijd (3). 47 Schap (3). 48 Iemand die een ète invult (10). 49 Labint (7). 51 Verversmiddel (4). 53 Gla (3). 55 Indaad (5). 57 Regie (11). 58 Viak (8). 60 Deel een molen (8). 63 Slaken (fr) (9). 65 Sterbeeld (5). 66 Snrt (10). 67 Nuen). 68 Edelteen (4). 69 Land-Azië (5). 71 Bateriaj (4). 73 Rooogel (5). 74 Rijende ster (fr) (6,8). 76 Schoorsen (10). 77 Meetstru-ment (10). 81 Slawerker (10). 83 Indiaas rood (4). 84 Steenbeeld (3). 86 Stad in Kaas (7). 87 Lid uit de familie Stompoda (19). 90 Adele Page (9). 91 Enge schrijver (7). 92 Voelval (10). 94 Jong-naam (4). 95 Scheiverbinding (6). 97 Sorter (9). 99 Neen (en) (4). 100 Lae (6). 101 Eland (5). 103 8 (1). 104 Trage (5). 105 Euroland (9). 106 Pikant (7). 108 Deel van hoog (4). 109 Mer (fr) (3). 110 Uitgg (4). 111 Drog (3).

1	2	3			4	5		6	7		8	9	10	
		11			12			13				14		
15			16	17		18					19			20
21	22			23		24			25	26			27	
		28				29			30					
31								32					33	34
35					36						37	38		
39		40						41			42			
	43			44		45			46	47				48
49		50	51			52	53			54			55	
56	57				58		59			60		61		
					62		63		64	65		66		
67		68	69			70		71		72			73	74
75					76				77		78			
		79						80	81			82		83
84				85				86			87		88	
89	90	91	92					93			94		95	
		96				97					98			99
100						101			102	103				
					104				105					106
107	108			109							110		111	
													114	

Wat komt er op de plaats van de ____? En geef antwoord op de vraag.

De (6) (7) (4) (2) (2) (4) (7) (10) (9). (6) is (3) (2) (5) (4) (7) (6).

(4) (6) (3) (3) (6) (11) (6) (4) (3) (3) (9) (6). (3) (3) (5) (3) (3) (4) (10) (8) (2) (8) (4) (3) (2) (8) ____ (4)?

Op de ____

Antwoord vraag

Commentaar

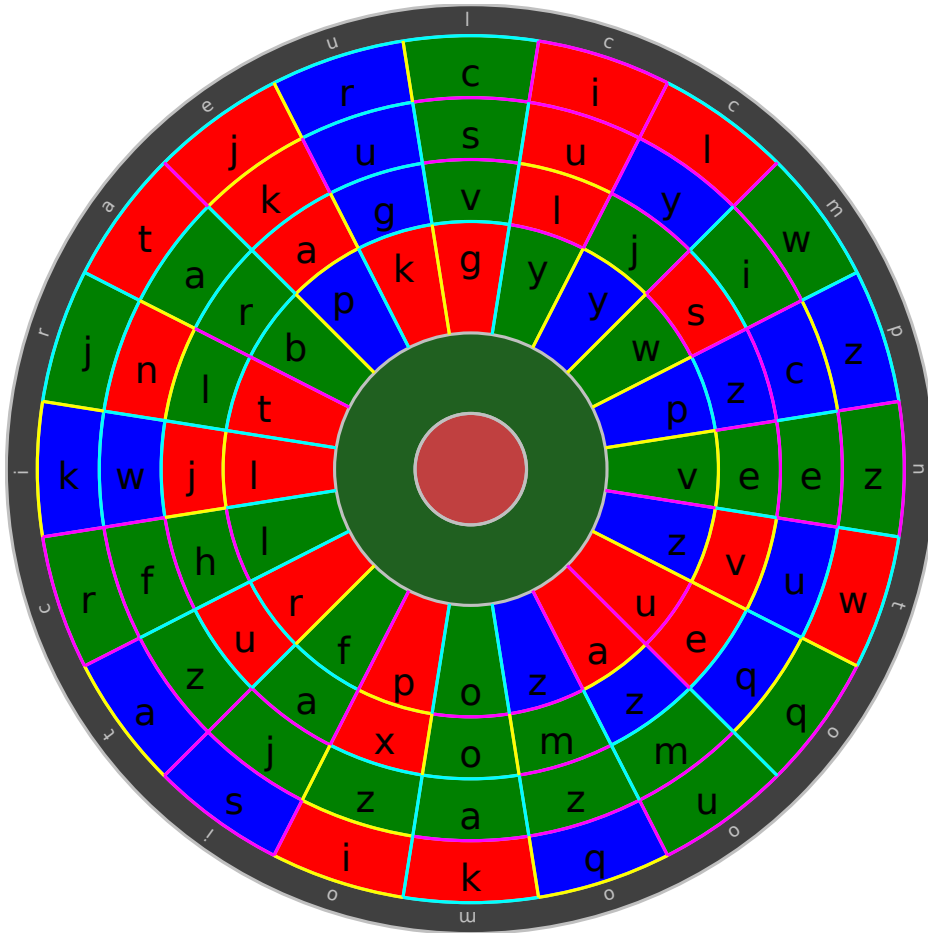

Opgave 24

Een noot vooraf voor iedereen die zich tijdens deze opgave vertwijfeld afvraagt: 'Wat is dit?!' Scharnten is een door de kerstpuzzelmakers bedachte combinatie van schaken en darten. De regels zijn hier te vinden: aivd.nl/scharnten.

- (3) a. Als je nog nooit hebt geschart (wat we kunnen begrijpen) is het misschien verstandig om eerst naar de schartopgave in de juniorpuzzel te kijken, om er een beetje in te komen. Onze eerste puzzel is zoals schartopgave b en c in de juniorpuzzel, maar dan verticijferd. Je vindt twee vragen, bij één wordt je om velden gevraagd, bij de ander om suggesties.

Vraag 1

Velden

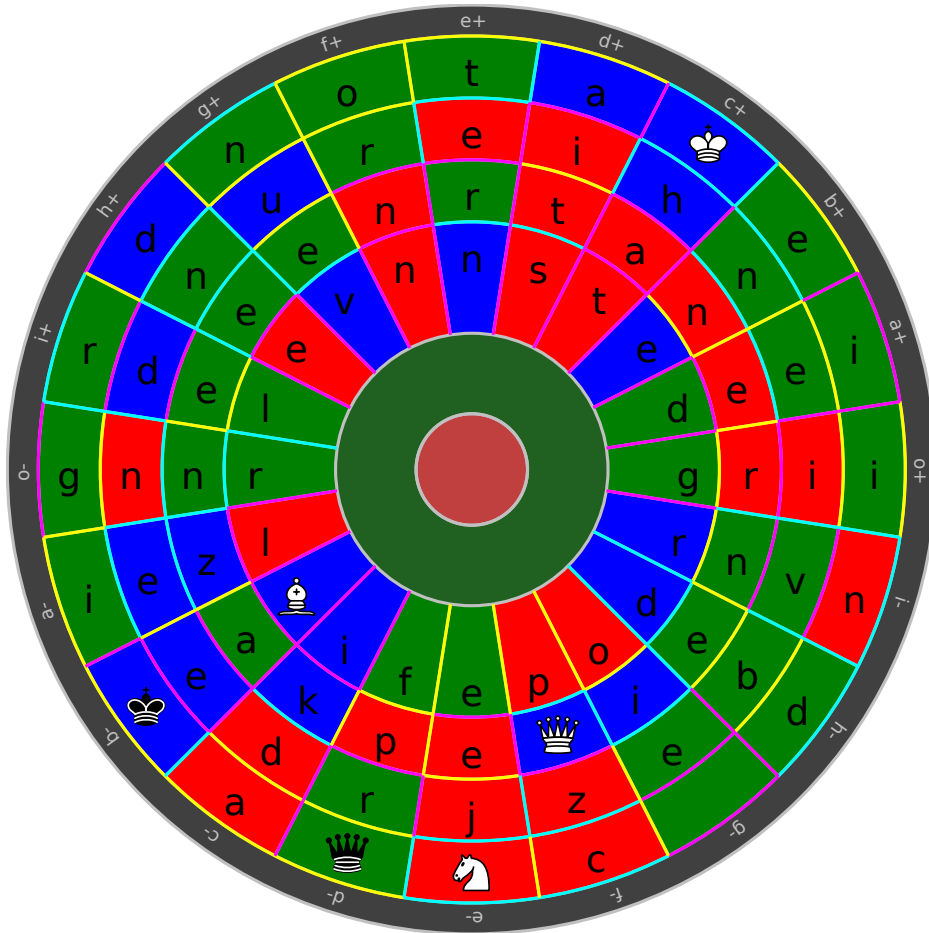
Vraag 2

Suggesties

- (4) **b.** Begin op a1. Je vindt eerst een eerste tekst, daarna een tweede. Na die tweede tekst kun je (hopelijk) het juiste antwoord vinden, horend bij een stille schartpartij.

Tekst 1

Tekst 2

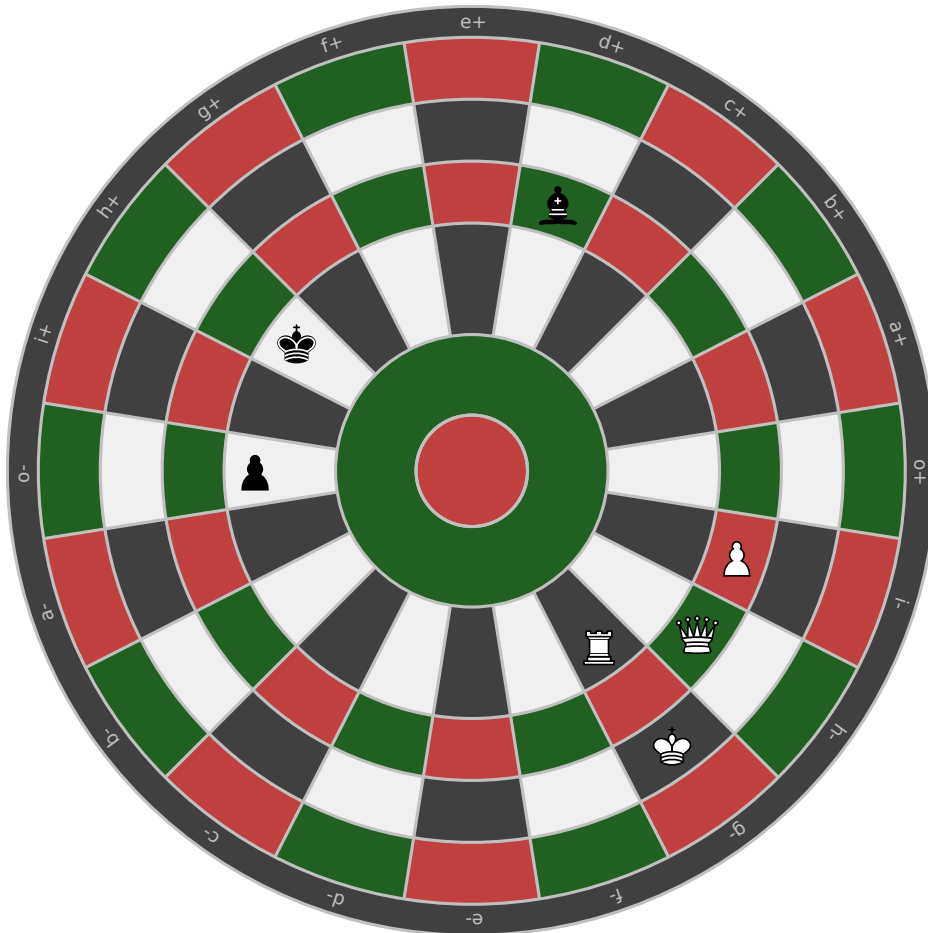
Antwoord

(2) c. We sluiten af met een 'losse' schartopgave...

Al op grote afstand zag Sherlock de verbazing van John, die bij een verlaten schartbord stond. Het verlaten schartbord had de volgende stelling:

'Echt ongelooflijk. Een natuurkundige had met zijn zwarte stukken een wiskundige in één enkele zet mat kunnen zetten. Maar hij deed een andere zet waardoor de wiskundige de natuurkundige direct mat zette. Daarna ruzieden ze een kwartier over de regels en liepen ze beiden boos weg.'

'Inderdaad een opmerkelijke stelling, John. Maar we mogen nooit aannemen dat een speler goed speelt, alleen dat hij volgens de regels speelt. Dus, ongeacht hoe onwaarschijnlijk het is dat een bepaalde zet is gespeeld, als er geen andere zet mogelijk is geweest, dan moet de zet toch gedaan zijn. Zoals ik je al vele malen verteld heb: 'Als je alle onmogelijkheden hebt uitgesloten, dan moet wat overblijft, hoe onwaarschijnlijk ook, de waarheid zijn.'

Wat was de matgevende zet, en welke zet noemde Sherlock als de zet die zwart beter had kunnen zetten, gegeven dat de schartregels correct gevolgd zijn?

Laatste zet wit

Betere zet zwart

Commentaar

Opgave 25

(1) Wie?

Kinderboekenschrijvers,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	, Logopedisten, Ondertitelaars
Estafette, Hordelopen, Sprint,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	, Yosemite Bowline
Monkey's Fist, Turk's Head,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	, Centrumfunctie
Achterwerk, Binnenbaan,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	, Pmrqjghqrqpq, Uyypbccpzyyp
Icpinpyirghi,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
To be,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	?

Antwoorden

Commentaar

Opgave 26

(2) a. Voorbeeld

aantal keer dat de letter voorkomt
441542 2553 245 25 255553 13332315

Vraag
58 2741 3335 4831582 2541741 148531 5483278 1538 775237 8417415532?

Antwoord

(2) b. Voorbeeld

hoe vaak heb je deze letter al eerder g ezi en?
000 0010 110 02 0304 050160 21 781192 01010110?

Vraag
000 0100000 230 001010114 021251 01 01131226 27131482 203492
210113112413 0145043152532164 1236 317 541834195?

Antwoord

Commentaar

Opgave 27

(2) Hoe luidt dit jaar onze kerstgroet?

Vgehoororgaan avenu opgaveachterwerk delicaate krieht, hopenhartige annusmutatie
stmmeling slimmerdt vlg ee vklok!

Kerstgroet

Commentaar

Thema

(7) Het thema van de puzzel is inmiddels een traditie. Ook dit jaar hebben we de nodige hints naar een verborgen thema in de puzzel verwerkt. Geef hieronder aan welke hints je hebt gevonden en waar. Voor hints in de paginaranden moet je de paginanummers erbij zetten.

Thema	
-------	--

Hints		

Commentaar	
------------	--

